

**BUDAPEST FŐVÁROS X. KERÜLET KÖBÁNYAI ÖNKORMÁNYZAT
ALPOLGÁRMESTERE**

Tárgy: Javaslat a Kőbányai Gyermekjóléti
 Központ 2010. évi szakmai
 beszámolójának elfogadására

Tisztelt Népjóléti Bizottság!

A Kőbányai Gyermekjóléti Központ elkészítette 2010. évi szakmai beszámolóját, melyet mellékelek.

A beszámoló 3 részből áll, az első rész a Gyermekjóléti Központ szakmai beszámolóját, amelyet Ambrus Zsuzsanna intézményvezető készített, a második rész a Gyermek Átmeneti Otthona szakmai beszámolóját, amelyet Mihály Blanka telephelyvezető készített, a harmadik rész az intézmény munkájával kapcsolatos adatgyűjtés táblázatait tartalmazza.

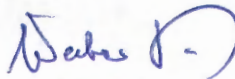
A beszámoló átfogó képet ad az intézmények 2010. évi szakmai tevékenységéről.

A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Népjóléti Bizottsága a Kőbányai Gyermekjóléti Központ 2010. évi szakmai beszámolóját 2011. március 1-jei ülésén megtárgyalta és ... számú igen szavazattal a Képviselő-testületnek elfogadásra javasolja.

Határozati javaslat

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Népjóléti Bizottsága a Kőbányai Gyermekjóléti Központ 2010. évi beszámolóját elfogadja.

Budapest, 2011. február 17.

Weeber Tibor

Törvényességi szempontból látta

Hegedűs Károly
mb. jegyző

Kőbányai Gyermekjóléti Központ

2010. évi

szakmai beszámolója

Készítették:

**A Gyermekjóléti Központ beszámolóját és a beszámoló
összegzését:**

Ambrus Zsuzsanna intézményvezető

A Gyermek Átmeneti Otthona beszámolóját:

Mihály Blanka telephelyvezető

I. rész

A Kőbányai Gyermekjóléti Központ 2010. évi szakmai beszámolója

Készítette: Ambrus Zsuzsanna intézményvezető

I. Bevezetés:

Az idei beszámolót egy rövid visszatekintéssel kezdem, mert lezárul egy korszak, a Gyermekjóléti Központ mint önálló intézmény megszűnik, 2011. április 1-jétől Családsegítő Szolgálattal közös igazgatás alá vonja fenntartója a Kőbányai Önkormányzat. Az új intézmény BÁRKA Kőbányai Szociális és Gyermekjóléti Központ.

Mivel az intézmény 12 éves történetét volt szerencsém végigkísérni és vezetőként befolyást gyakorolnom rá, összegzésként négy kérdést mindenképpen tennem fel magamnak:

1. Szakmailag indokolt volt-e, hogy Kőbányán önálló intézményként jött létre 1997-ben a Gyermekjóléti Szolgálat?

2. 1998-ban az intézmény szakmai működésének kialakítása során jó irányba indultunk-e el?

3. Sikertült-e az akkori célokat megvalósítani?

4. Van-e szükség jelenleg változásra?

Igen.

A Kőbányai Gyermekjóléti Szolgálat szakmailag önálló intézményként való létrehozása 1998-ban azért volt a szolgáltatás szempontjából jó döntés, mert ezáltal nagyobb lehetőséget kaptunk az intézmény feladatai, szerepe, határai, kompetenciája tisztázására, kiépítésére. Bár egy új intézmény kialakítása volt akkor a feladatunk, azt szinte azonnal láttuk, hogy a szociális munka eszközei, eljárásai **önmagukban nem lesznek elegendők** a problémák kezeléséhez. Deklarált céljainak elérése, vagyis a gyermekek családban történő nevelkedésének segítése, a veszélyeztetettség megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésének, illetve a szakellátásban levő gyermek hazakerülésének elősegítése a problémák és feladatok olyan széles skáláját rejti, amikhez szolgáltatások, együttműködések, eljárásmodok kialakításnak sorozatára volt szükség. A Szolgálat kezdeti éveit folyamatos változásban teltek, ahogy nőttek a feladatok és az esetszámok.

Az intézmény önálló szervezeti keretei lehetővé tették, hogy hamar felismerjük a buktatókat, zsákutcákat. Ugyanakkor elég rugalmasak voltak ahhoz, hogy kipróbáljuk, mik azok a formák, módszerek, eljárások, amik a jogszabályi előírások betartása mellett leginkább elősegítik a céljaink elérését.

A további fejlődés azonban nem képzelhető el a Családsegítő Szolgálattal való sokkal szorosabb együttműködés és racionalizált szolgáltatási struktúra nélkül. A szociológia szakdolgozatomhoz a budapesti gyermekjóléti szolgálatokban végzett kutatásom tapasztalatai valamint a **Gyermekek Átmeneti Otthonával való kimagaslóan jó együttműködés is arra enged következtetni, hogy könnyebb az átgondolt feladatmegosztás, az esteleges konfliktusok kezelése, a hatékony működésmód kialakítása közös szervezeti keretek között.**

A változtatás mindenképpen időszerű.

1. Költözés, összeolvadás

Központunk költöztetésének gondolata a Sibrik M. út 66. szám alatti iskolaépületbe 2009-ben dőlt el. Az akkori elképzelések szerint önálló intézményekként költöztek volna ide a kiválasztott szolgáltatások: Családsegítő Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Pedagógiai Szakszolgálat, Gyermekjóléti Központ.

A Képviselő-testület a 2010. november 18-i ülésén úgy döntött, hogy még a költözés előtt közös igazgatású, többcélú, önállóan működő költségvetési szervet hoz létre a Kőbányai Gyermekjóléti Központ és a Kőbányai Családsegítő Szolgálat összeolvadásával és a jogutód részére a Szivárvány Kht. átadja az idősellátás alapszolgáltatásait (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, étkeztetés, nappali ellátás) és szakosított ellátást (átmeneti elhelyezés).

Jövőbeni terveinket ehhez az új helyzethez kell igazítanunk.

2. A 2010. évre tervezett feladatok megvalósulása:

2010-re fő célunk a működtetés, a működés biztosítása volt. Szerencsére nem mertünk túl sok új célt, új feladatot tervezni erre az évre a várható költözés miatt, így a jogszabályi változások következtében előállt többletmunka nem roppantotta össze az intézményt.

A kerületi intézményekkel való együttműködést többféle módon is elősegítettük. (Például esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések, iskolalátogatások, egyéni esetekben való együttműködés, visszajelző lap bevezetése, KEF)

A közös adatbázis létrehozása a szociális és gyermekjóléti területen az összeolvadást követően fog létrejönni.

A „Komplex program hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására Kőbányán” című TÁMOP pályázati programot megvalósítottuk.

Az intézmény szervezetfejlesztése, csapatépítése és a változásokra való felkészítése megtörtént.

A szabályzatokat, munkaköri leírásokat, belső rendelkezéseket átnéztük, aktualizáltuk, a jogszabályi és eljárásbeli, szervezeti felépítésbeli változásokhoz igazítottuk.

A nyári szünetben feladataink ellátása mellett a pótvizsga-felkészítést, a hátrányos helyzetű gyermekek nyári étkeztetését és a 4 tábort lebonyolítottuk.

A kilakoltatás veszélyének kitétt gyermekek érdekképviselése egyik fő feladatunk maradt továbbra is.

A jogszabályok által meghatározott régi és új feladatainkat az emelkedő esetszám mellett is folyamatosan elláttuk. Ezt az tette lehetővé, hogy **az intézményben kialakult egy stabil, képzett, tapasztalt, összetartó dolgozói közösség.**

1. Munkakörülmények:

Intézményünk tárgyi feltételei, elhelyezése, alapterülete, bútorzata jó feltételeket biztosít a munkánkhoz. **Ugyanakkor a számítógéppark sokszor megnehezíti a munkánkat. A gépek egy része elavult, a szerver nem tudja már kiszolgálni a megnövekedett megterhelést.**

2. Humán erőforrás:

A Gyermekjóléti Központ 25 szakmai (vezetők, családgondozók, fejlesztőpedagógusok, utcai munkások, pszichológus, kapcsolattartási ügyeletesek, asszisztensek), 2 ügyviteli (adminisztrátor, gazdasági ügyintéző), 1 takarító-kézbesítő és 0.5 KEF koordinátori álláshellyel rendelkezik. 2010-ben 4 munkatárs volt GYED-en, GYES-en. Helyettesítésük megoldása határozott idejű szerződéssel történt.

Az intézmény gazdasági működtetése komoly nehézséget jelentett számunkra, mert gazdasági ügyintézőnk, aki éppen csak beletanult a feladatokba, hosszabb betegállományba került, majd közös megegyezéssel távozott. A helyére felvett ügyintéző próbaidő alatt felmondott, míg végre sikerült megfelelő munkatársat találnunk.

3. A Gyermekjóléti Központ működésének, programjainak pénzbeli finanszírozása és egyéb támogatása:

Költségvetés: az állami normatívából és az önkormányzat által biztosított keretből tevődik össze. 2010-ben intézményünk engedélyezett költségvetése GYJK:107.669 ezer Ft GYÁO: 36.520 ezer Ft volt.

Normatíva: Intézményünk után az Önkormányzat négy féle állami normatívára jogosult: a gyermekjóléti alapellátás működtetése, a gyermekjóléti központ működtetése, a szakmai dolgozók továbbképzése, a gyermekek nyári étkeztetés után igényelhető normatíva. (A GYÁO-ra külön normatíva vonatkozik)

Pénzadományok: a Kőbányai Családokért Alapítványtól, az Égis Gyógyszergyártól és a Richter Gyógyszergyár Zrt -től. A családi programokhoz és táborhoz, az egészségnap, a karácsonyi és a gyermeknap rendezvényekre, valamint szervezettefejlesztésre.

Tárgyi adományok: élelmiszer, ruhanemű, könyv, játék, karácsonyi adományok, színházi és egyéb belépőjegyek, kedvezmények, (többek között a Katolikus Karitástól, a Baptista Szeretszolgálattól, az Adventista Gyülekezettől, a Kínai Nők Szövetségétől, Állatkerttől, színházaktól és magánszemélyektől).

Önkéntesek: részvétel rendezvények, csoport- és spotfoglalkozások lebonyolításában. Idén nem indítottunk önkéntes toborzást és képzést, önkénteseink száma folyamatosan csökkent, mert kevesebb szabadidővel rendelkeznek az időközben munkába állt egyetemisták. Sok segítséget kaptunk a Gyermekmosoly Alapítványtól, a Remény Magyarországért Alapítványtól, a Magyar Református Szeretszolgálattól.

Pályázat: Egy TÁMOP és két KEF pályázat van folyamatban.

Közcélú foglalkoztatottak: Általában elmondható, hogy könnyítették az intézmény munkáját. Nem nyújtott miedgyik közcélú munkatárs egyenletes teljesítményt, de az viszont nagy örömeinkre szolgált, hogy az asszisztensként dolgozó közcélú foglalkoztatott kolléga 2011-től (talán a mi referenciánknak is köszönhetően) „főállásban” el tudott helyezkedni.

1. A forgalom alakulása:

forgalom alatt kizárólag az intézmény feladatainak ellátásával összefüggő részvételeket értve – (halmazott adat)

A forgalom összetétele:

Bejövő forgalom:

- Családgondozás: 6.256 fő
- Asszisztensi feladatok (környezettanulmány, hátralekkelés): 455 fő
- Tanácsadás (jogi, pszichológiai, nevelési): 1460 fő
- Kapcsolattartási ügyelet: 1659 fő
- Utcai szociális munka: 171 fő
- TÁMOP: 1337 fő
- Rendezvények gyermekeknek és családoknak:
 - Gyermeknap: 120 fő
 - Őszi tankönyvsomagoló parti: 14 fő
 - Egészségnap: 92 fő
 - Karácsonyi ünnepség: 116 fő
 - Adventi készülődés: 28 fő
 - Drogprevenációs nap: 24 fő
 - Adományosztás : 285 fő

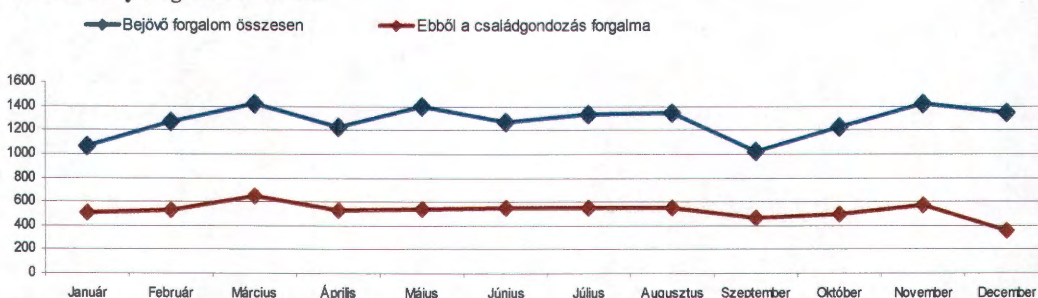
A Gyermekjóléti Központ bejövő forgalma 2010-ben összesen **15.306 fő**, összforgalma (*bejövő+kimenő*) a család és intézménylátogatással: **19.114 fő**.

- Gyermekek és szülői csoportok: (Matek, Okoska, Játszóház, Anyanyelvi, Felvételi előkészítő, Barangoló, Filmklub, Játékos agyforgató): 944 fő
- Pótvizsgára felkészítés: 177 fő
- Nyári étkeztetés: 863 fő
- Éves Gyermekjóléti Tanácskozás: 93 fő
- Szakmaközi megbeszélések: 118 fő
- Esetmegbeszélő csoportok: 55 fő
- Esetkonferenciák: 311 fő
- Terepgyakorlatosok: 217 fő
- KEF programok: 247 fő

Kimenő forgalom:

- Családok otthonukban történő felkeresése: 3271
- Intézmények felkeresése (pl. gyámhatósági tárgyalás): 466
- Utcai munka: 71

Az intézmény forgalma 2010-ben

A családgondozás forgalma viszonylag kiegyenlített, a nyári hónapok sem enyhébbek. Az összes bejövő forgalomban is mindössze az április és az augusztus vége, szeptember eleje mutat némi csökkenést. Mindez azt jelenti az intézmény számára, hogy a „nyári szabadságok” alatt nagyobb megterhelés hárul a bent lévő dolgozókra.

2. Családgondozói esetszámok alakulása 2010-ben:

A családgondozói esetszám összesen: **968 család, 1675 gyermek**. Ebből új eset: **483 család, 821 gyermek**. Az egy családgondozóra jutó átlag: **74,5 család, 129 gyermek**.

A nyitott programokat is beleszámítva a kerületben élő gyermekek 13-14%-ával kerülnek kapcsolatba évente. **Ismét, mint minden évben le kell írnom: a családgondozók túlterheltsége nagyon nagy.** A kezelendő problémák is egyre súlyosabbak. Az 50 órát meghaladóan mulasztó tanulók védelembe vételével tovább növekedtek a feladatok. Ez a helyzet szinte csak tűzoltásra ad lehetőséget.

Ugyanakkor **egyre gyakoribb a családgondozót érő atrocitás:** kiabálás, fenyegetés, gorombaság.

3. A kríziskezelés tervezett lépéseit megtettük:

1. **Szervezetfejlesztés** keretében feltártuk kapacitásbeli tartalékainkat. Átláthatóbbá tettük az intézményi struktúrát és felelőségeket. Új eljárásmodokat dolgoztunk ki. Megvizsgáltuk a leterheltség csökkentésének lehetőségeit. Lerövidítettük az intézményi team-eket. Egyes döntések a kiscsoport szintjére kerültek. Létrehoztunk néhány formanyomtatványt a gyorsabb ügyintézés elősegítésére, és számonkérése. A díjhátralék ügyintézését szociális asszisztensünk látja el. 2011-től az Átmenti Otthon feladatkörébe kerül a térítési díj fizetésének elősegítése.
2. Megvizsgáltuk a **várólista** bevezetésének lehetőségét, de nem találtunk olyan eseteket, amelyek biztonsággal várakoztathatók, így bevezetése nem megvalósítható. A protokollok és szabályzatok aktualizálást döntő részben elvégeztük.
3. A **gazdasági ügyintéző** státuszát sikerült arra alkalmas munkatárs felvételével betöltenünk. Betanítottuk, felkészítettük a feladatokra.
4. A **számítógéppark felújításában** csak nagyon kicsit léptünk előre, néhány gép felerősítése megtörtént, de a hálózat túlterhelt, működése akadozik. Képviselő-testületi támogatással be tudtunk szerezni egy felújított megfelelő kapacitású fénymásolót.

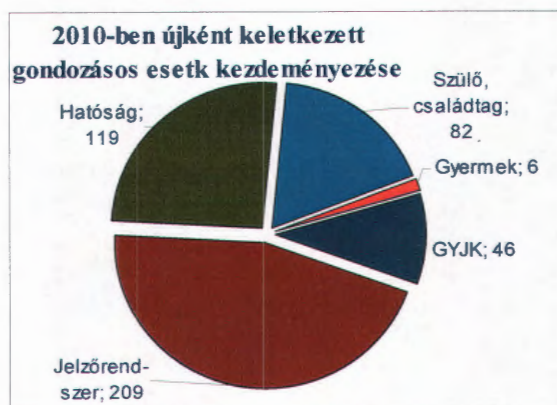

Ezekkel az intézkedésekkel elkerültük ugyan az ellehetetlenülést, de a helyzet meg nem oldódott. Várjuk a költözést, mert abban bízunk, hogy az új épületben korszerűen kiépített infrastruktúra segíti majd a munkánkat. A Családsegítő Szolgálattal való összeolvadás pedig a közös munka révén remélhetőleg mindhárom intézmény előnyére válik majd.

A kapcsolatfelvétel:

A kapcsolatfelvétel vizsgálata rámutat arra a jellegzetességre, hogy az intézménnyel a családok közel 90%-a valószínűleg önkéntesen nem kerülne kapcsolatba. Ez nagymértékben megnehezíti az együttműködés kialakulását, mert gyakran kell munkánkat nyíltan vagy burkoltan ellenálló családokkal kezdeni. A családgondozók éves beszámolóiban az eredményesség egyik kritériumaként jelenik meg, ha sikerül az ellenállást együttműködésbe fordítani. Ugyanakkor az előző évekhez viszonyítva jelentős változást tapasztalunk: a

hatósági jelzésekkel szemben megnőtt az önkéntesen jelentkezők és a jelzett családok aránya. Ez nem csak arra vezethető vissza, hogy a törvény eleve a gyermekjólétihez utal bizonyos eseteket (pl. igazolatlan mulasztás) hanem annak is, hogy **nőtt a gyermekjóléti szolgáltatás, mint lehetséges megoldási út ismertsége.**

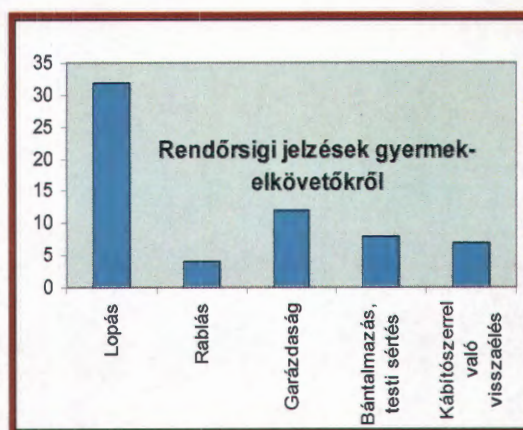

Az esetjelzések alakulása:

Az esetjelzések száma abszolút értékben is és arányaiban is megsokszorozódott. **Míg négy évvel ezelőtt 196 jelzés érkezett a jelzőrendszertől intézményünkhöz, addig 2010-ben 705.** A mennyiségi növekedés (kvantitatív adat) egyértelműen azt mutatja, hogy a jelzőrendszeri tagok többsége mostanra már tisztában van jelzési kötelezettségével és él is vele.

Ugyanakkor a jelzett probléma vizsgálata (kvalitatív adat) arra figyelmeztet, hogy az eredeti céltól (vagyis a veszélyeztetett gyermekek részére szociális szaksegítség igénybevétele) némileg eltér a jelzések megfogalmazott indoka. A jelzések között arányaiban elsősorban többségben van a gyermekek iskolai mulasztására, magatartási problémájára és a bűnelkövetésre vonatkozó jelzések száma, mint az egyéb veszélyeztetés. Például a középiskolai jelzések 98%-a a gyermek iskolai mulasztására, a rendőrségi jelzések 64 %-a a gyermek bűnelkövetésére vonatkozik.

Vagyis ez a néhány tünet elfedi a többi (például: bántalmazás, elhanyagolás, életviteli problémák) tényezőt, és a veszélyeztetés megítélése során a gyermek deviáns cselekedetét helyezi a középpontba. Ami egyrészt hasznos, mert óriási felkiáltójelként mutatja a társadalomnak, hogy baj van, másrészt féltő, hogy bűnbakká teszi a gyermeket a felnőtt társadalom által elkövetett hibákért. Egyben megalapozza a gyermekjóléti alapellátás eltérítését eredeti céljától, vagyis attól, hogy a gyermekes családok megfelelő segítséget kapjanak gyermekeik neveléséhez.

Az iskolai jelzésekben a megfogalmazott probléma vonatkozásában eltér az általános és a középiskola. Míg az általános iskola által küldött jelzésben megközelítőleg egyenlő arányban találjuk a magatartási és iskolai mulasztással kapcsolatos probléma nevesítését (és itt még előfordul a bántalmazás, elhanyagolás, életviteli probléma is), a középiskolai jelzések 98%-a kizárólag az igazolatlan mulasztásról szól.

Annak hátterében, hogy a középiskolák miért szinte kizárólag az igazolatlan mulasztás jelzésével fordulnak a gyermekjóléti szolgálathoz, többféle magyarázat is állhat:

- Jól körülhatárolható a probléma.
- Ezt érzik kötelezően jelzendőnek a középiskolák.
- A két intézmény közötti sokszor jelentős térbeli távolság a szoros együttműködés ellen hat.
- Úgy ítélik meg, hogy a serdülőkori problémák kezeléséhez a gyermekjóléti szolgáltatnak sincs elég eszköze.
- Attól tartanak, hogy a serdülő életébe való beavatkozás, ha nem jár a gyermek számára is kézzelfogható eredménnyel, a bizalommal való visszaélésnek minősülhet.

- Úgy gondolják, hogy ebben a korban már a szülőre hatni kevésbé célszerű, hiszen a szülőnek a gyermekre gyakorolt hatása csökken a kortárs csoporttal szemben, és a gyermek is hamarosan eléri a felnőtt kort.

Amikor a TÁMOP pályázatra vállalkoztunk, az a cél vezetett bennünket, hogy a serdülőkor problémáit hozzáértőbben tudjuk kezelni és olyan programokat tudjunk a serdülők számára nyújtani, amiket szívesen fogadnak és a hasznukra válnak.

A problémás gyermekek számának emelkedése és a válaszként adott jogszabály módosítások mindenképpen áthangolják a gyermekjóléti tevékenység eredeti céljait és a problémás gyermeket, valamint az ilyen gyermeket nevelő családokat egyfajta plusz kontroll alá helyezik. Ez önmagában hosszú távon nem hozhatja meg a várt eredményt. Az állami és társadalmi nyomás bizonyos normák betartásának elősegítésére fontos tényező ugyan, de nem elégséges a valódi és tartós változások eléréséhez. A gyermek ugyanis tűnethordozó. A jogi eszköz önmagában nem helyettesítheti a szükséges ellátások széles skáláját, a szakértelmet, a módszertani gazdagságot és a kiterjedt prevenció szolgáltatásokat.

Hatósági felkérésre veszélyeztetettség kivizsgálása:

A veszélyeztetettség kivizsgálására, javaslatlétel 10 napon belül történő megküldésére a tavalyi 120-al szemben **157 esetben kérte fel intézményünket a hatóság.** Hatósági felkérésre leggyakrabban a gyermek szabálysértése, bűnelkövetése ügyében, valamint iskolai mulasztás, gyermekbántalmazás, válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás körüli problémák esetében vizsgáltuk a gyermek veszélyeztetettségét.

Környezettanulmány készítése:

A gyámhatóságok, gyámhivatalok, bíróság, társintézmények felkérésére **2010-ben 340 db környezet tanulmányt készítettünk el.** E környezet tanulmányok egyik része a lakáskörülmények vizsgálatát foglalja magában, másik részében azonban egyéb feladataink is vannak: a tapasztaltakból következtetések levonása, nyilatkozatok felvétele, javaslatlétel. Környezet tanulmány készült rendkívüli élethelyzetben lévő gyermekes családok lakásügyében, gyermek-elhelyezési, családba-fogadási, tartásdíj és térítési díj megállapítása, apaság megállapítása, kapcsolattartási, gyámsági, számadási és örökbe fogadási ügyekben.

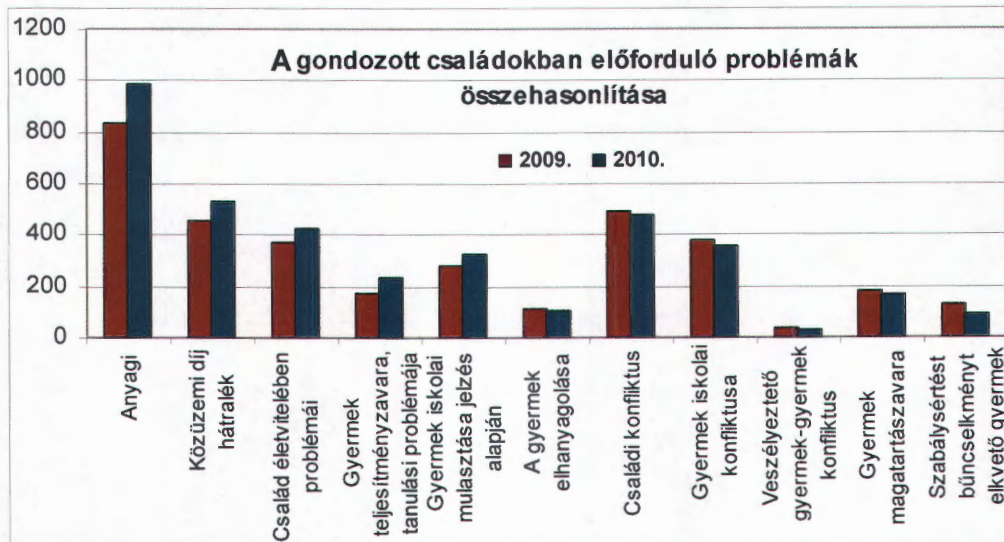
Családgondozói tevékenységek:

A családgondozói csoport áll az intézmény tevékenységének központjában. Ők az alapfeladat ellátásának letéteményesei. Szociális munka eszközeivel dolgoznak. Tevékenységük különböző technikák és eljárások ötvözte, magában foglalja többek között a veszélyeztetettség feltárását, konfliktuskezelést, a krízisintervenciót, a tanácsadást, segítő beszélgetést, az érdekképviseletet, a családi konzultációt, a válságmenedzselést, az érdekegyeztetést. A családgondozó tevékenysége mindig valamilyen a klienssel kötött megállapodáson, vagy jogszabályi, illetve hatósági kötelezettségen alapul.

A 2010. évi 968 esetből (gyermekszám:1675) a gondozásos esetek – vagyis a gondozási nevelési terv alapján folyó, hosszabb időtartamú, komplex problémák kezelést gondozási-nevelési terv alapján végző tervszerű családgondozás – száma 921. „Egyszeri” eset 147 / néhány találkozós keretében megoldható egy adott problémát hozó eset/.

A védelembe vett gyermekek száma 169 fő volt. A védelembe vétel során a gyámhatóság kirendeli a családgondozót és a veszélyeztetettség megszüntetése céljából kötelezettségeket állapít meg a családtagokra nézve és kötelezi őket az együttműködésre a gondozási-nevelési terv alapján.

Ezek a kategóriák a családgondozók besorolása alapján töltődnek fel. Az anyagi, a közüzemidíj-hátralék az életvitel, a családi konfliktus kimagasló számban fordul elő gondozott családoknál. A gyermekek esetében az iskolai problémák vezetnek. A grafikon egyik elgondolkodtató összefüggése, hogy míg a családok helyzetét jelző kategóriákban növekvő az esetszám, a gyermekekkel kapcsolatos problémákban (kivéve tanulási probléma) enyhén csökken.

Magyarázat lehet, hogy a családgondozók tapasztalata alapján az egyre rosszabb helyzetbe kerülő családokban a gyermekek problémái kevésbé mutatkoznak meg. Csak azok a problémák válnak felkiáltó jellé, amik az iskolában nyilvánvalóvá válhatnak (iskolai mulasztás, tanulási, magatartási probléma). Úgy tűnik ez is azt támasztja alá, hogy a család helyzetének romlása és az igazolatlan mulasztások nagy száma miatt a gyermek egyéb veszélyeztetettségére enyhébb hangsúly esik.

Speciális szolgáltatások:

A **kapcsolattartási ügyelet** forgalma évről évre növekszik. Ez egy alaposan kihasznált és sikeres szolgáltatás. Idén többször előfordult, hogy nem volt szabad időpontunk. Sok családnál tudtuk már elérni, hogy a különélő szülők közötti ellenségeskedés ellenére a gyermekkel való kapcsolattartás rendszeresen megvalósuljon. Ez nagyon nagy segítséget jelent a gyermeknek. Ugyanakkor van néhány olyan szülő, aki bármilyen következményt inkább vállal, de a kapcsolattartást mindenképpen megüsti. A szolgáltatás forgalma 2010-ben 1283 fő volt, a megvalósult kapcsolattartások száma: 219. Négy olyan családdal foglalkozunk, ahol a hatóság felügyelt kapcsolattartást rendelt el.

A **készenléti szolgálat és a kórházi szociális munka** lassan és kismértékben hozza a várt eredményeket. A készenléti szolgálat forgalma 154 alkalom. A kórházi szociális munka a

kórházakkal (Hem Pál, Bethesda, Bajcsy) való kapcsolattartást és együttműködést foglalja magában. A kórházak együttműködési készsége sokszor felszíni, a jelzési kötelezettségüket csak a legsúlyosabb esetekben teljesítik.

Az **utcai szociális munka** tevékenységét nagymértékben befolyásolta a TÁMOP program és az, hogy az intézményünkben távozott utcai szociális munkás helyett nem találtunk azonnal megfelelő munkatársat.

Hátralékrendezésben, adósságkezelésben való közreműködés:

Ezt a feladatot egy szociális asszisztensünk látja el. 2010-ben 172 család hátralékügyét vizsgálta meg, 43 esetben a HÁLÓZAT Alapítvány felé, 28 esetben a Családsegítő Szolgálat felé nyújtottunk be komplett előkészített anyagot, 21 eset folyamatban van. **Összesen a családok számára 9.208.807Ft támogatást sikerült elnyerni**, így csökkenthetővé vált a családok önkormányzat felé fennálló adóssága is.

A Gyermejjóléti Központ prevenciós tevékenysége:

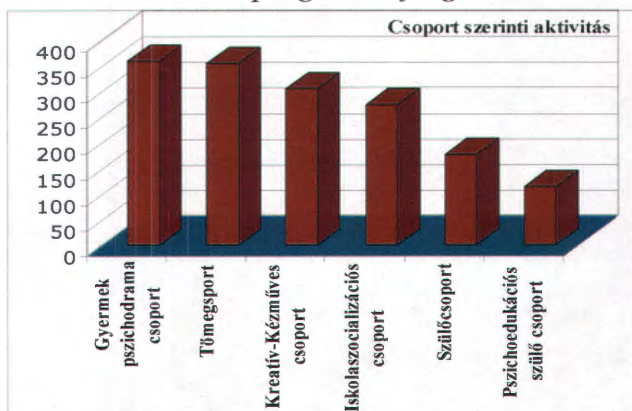
2010-ben is igyekeztünk minden korosztály számára prevenciós ellátást nyújtani.

Többek között: Családi játszóház kicsiknek, nagyoknak; „Okoska” tanulási készségfejlesztő csoport 5-7 éves gyermekek, „Számfejtő” matematikai készségeket fejlesztő csoport felső tagozatosoknak, „Kréta”-anyanyelvi csoport alsósoknak, Felvételi előkészítő csoport nyolcadikosoknak, TÁMOP programok serdülőknek. A TÁMOP program három helyszínen zajlott: a Gyermejjóléti Központban, a Gyermek Átmeneti Otthonában és a Zrínyi Miklós Gimnáziumban. Iskolaszocializációs programok, pszichoedukációs szülőcsoport, tömegsport foglalkozások, drámacsoport és kreatív foglalkozások, valamint táborok keretében.

Az év során különböző programokat és rendezvényeket is megvalósítottunk: Gyermeknap, Karácsonyi ünnepség, Őszi tankönyvsomagoló parti, Egészségnap, Adventi készülődés, Farsang, augusztusi pótvizsgára felkészítés. Táborokat szerveztünk gyermekek és családok részére:

Egyéb prevenciós tevékenységünk: A nyári szünetben gyermekek nyári étkeztetését bonyolítottuk le. Ennek keretében 118 családból 227 gyermeket láttunk el 6 héten keresztül állami normatívából finanszírozott készétel konzervvel.

TÁMOP programok forgalma:

A prevenciós tevékenységeinket többféle céllal működtetjük: Egyrészt közvetlen segítséget kívánunk adni a különféle problémákkal küzdő gyermekeknek, gyermekes családoknak, másrészt szeretnénk tartalmas szabadidős tevékenységekbe bevonni a gyermekeket, családokat, különös tekintettel az iskolai szünetekre. Harmadrészt elő kívánjuk segíteni szocializációjukat, konfliktusmegoldó képességük fejlődését, társadalmi beilleszkedésüket és nem utolsósorban a család gondozói esetvitel sikerességéhez járulunk hozzá a családok működésének jobb megismerésével, a bizalom gyorsabb kiépítésével és a gondozási-nevelési terv megvalósításának elősegítésével.

Összehangoló, együttműködést elősegítő tevékenységeink:

1. Esetkonferenciák előkészítése, megszervezése, levezetése:

2010-ben 53 esetkonferenciát szerveztünk a családok és a szakemberek részvételével.

Az esetkonferencia céljai különbözőek lehetnek: a problémák feltárása, tükrözése, tudatosítása, a segítő kapacitások mozgósítása, az egységesebb látásmód kialakítása, a sok szempontú megközelítés elősegítése, megoldási alternatívák kidolgozása és a leghatékonyabb megoldás kiválasztása, a feladatok megosztása, célok, feladatok kijelölése, a nyílt kommunikáció megteremtése, a félreértések tisztázása, visszajelzés és értékelés, illetve ezek kombinációi.

Az estekonferencia akkor igazán sikeres, ha minden meghívott megjelenik, a megbeszélés végére kialakul a konszenzus a problémák meghatározásában, a célokban és a megoldáshoz vezető lépésekben megfogalmazódik, hogy kinek mit kell tennie a tervezettek megvalósítása érdekében.

2. Esetmegbeszélő csoport:

A Kósa Ágnes klinikai szakpszichológus és Simon Péter szupervizor vezetésével tartott esetmegbeszélő csoport a kerületi szakemberek kérésére jött létre és működött évek óta. 2010 második félévében nem indítottuk újra. Ennek részben az anyagiak hiánya, részben a részt vevők számának csökkenése (ami leterheltségükből fakad) volt az oka.

3. Szakmaközi megbeszélés:

A szakmaközi megbeszélés előzetesen megadott témák alapján, állandó meghívottak körében zajlik évi hat alkalommal. 2010-ben a jogszabályi módosítások adták a témát a legtöbb szakmaközi megbeszéléshez. A gyermekvédelmi felelősök visszajelzéseiből kitűnik, hogy, bár alapvetően egyet értenek az iskolai mulasztás szigorúbb szankcionálásával, de az ennek következtében rájuk háruló adminisztrációs és eseti gondnoki feladatok túl nagy megterhelést jelentenek.

4. 2010. évi Kőbányai Gyermekjóléti Tanácskozás:

2010. március 17-én a KÖSZI-ben került megrendezésre a Gyermekjóléti Központ közreműködésével. A közel 100 fő részvételével zajlott tanácskozás átfogóan értékelte a helyi gyermekvédelmet. A javaslatok elsősorban az elért eredmények megtartására és egy közös kerületi adatbázis létrehozására irányultak.

A Tanácskozáson két konkrét javaslat és egy felvetés született: a közös adatbázis létrehozása, krízis-eseteket ellátó pszichológusi státusz/státuszok létesítése és felvetésként egy iskolai szociális munkás hálózat beindítása.

A hozzászólásokban megjelentek egyéb problémák is: a gazdag vállalkozó családban élő gyermekek problémái, a védőnői szolgáltatástól elzárkózó és a gyermek védőoltását megtagadó vagy elhanyagoló szülő, a családgondozók túl magas esetszáma, a Nevelési Tanácsadó túlterheltsége, várólistája, az érzelmi elhanyagolás emelkedő tendenciája, a gyerekek dohányzása, a kilakoltatás előtt álló családok problémái, a gyermeküket egyedül nevelők nehéz helyzete, az, hogy több fejlesztőpedagógusra lenne szükség, és hogy nincsen a súlyos magatartászavaros gyermekek számára megfelelő ellátórendszer, illetve a szülők segítségének szükségessége szülői szerepük erősítésben.

1. Az elemi létfenntartás problémái:

Nagy az anyagi problémákkal és díjhátralékkal küzdő családok számaránya. 533 gyermek esetében a család díjhátralékkal rendelkezik, 649 gyermek családja lakhatási problémával küzd. 2009-ben felmérést végzett az intézmény a gondozott családok körében. A felmérés időszakában 155 gyermek élt „kezelhetetlen hátralékkal” rendelkező családban. Féltő, hogy azóta a bedőlt hitelesek és a további fizetni nem képes családok számával **nőtt a kilakoltatás előtt álló gyermekes családok száma**. A kilakoltatás sok gyermek átmeneti nevelésbe kerülését eredményezheti.

2. Családi körülmények nehézségei:

A gondozott gyermekek **38,4 %-a egyszülős családban él**. Ez nagyon magas szám. Jelzi, hogy a gyermeküket egyedül nevelők mennyire nehezen küzdenek meg a mindennapi élet feladataival és gondjaival. A gondozott családban élő gyermekek **14 %-át nem a vérszerinti szülő neveli**. 73 gyermeknek valamelyik szülője börtönben van.

3. A családtagok életvitelében, a családok belső működésében rejlő problémák:

427 gyermek él olyan családban, ahol a **szülők súlyos életviteli problémákkal** küzdenek és 118 gyermek esetében fordul elő **családon belüli bántalmazás**. Távoltartással kapcsolatos intézkedés 12 gyermek esetében történt.

4. A gyermek magatartásával, viselkedésével kapcsolatos problémák, tünetek:

A gondozott gyermekek 12 %-ánál tapasztalható magatartászavar, 11 %-ánál teljesítmény, illetve tanulási zavar, 25 %-uknál van iskolai konfliktus! A látens problémakörök közül veszélyeztető gyermek-gyermek konfliktus 36 esetben jutott a családgondozó tudomására, csak 22 gyermek esetében derült ki veszélyeztető alkohol, illetve drogfogyasztás.

5. Változások, tendenciák: A velünk kapcsolatban álló gyermekek és gyermekes családok helyzetében több területen is változást érzékelünk.

A **díjhátralékos** és így a kilakoltatás előtt álló családok száma az utóbbi években növekszik és egyben az összetétele is változik. Munkával, sőt állandó munkahellyel rendelkező családok is kerülnek ebbe a helyzetbe. Emögött, mint a legtöbb ilyen tömeges jelenség mögött, többféle ok fedezhető fel. (Lehet többek között életviteli, egészségügyi, társadalmi, családszerkezetben rejlő, jövedelemre visszavezethető, elvárásbeli vagy normabeli tisztázatlanság, adósságszpirál stb.)

Az **egyedülálló szülők** helyzete folyamatosan romlik, nem tudnak megbirkózni a válság, bizonytalanabb munkapiaci helyzet következményeivel. A munkaidő beosztásuk nem igazodik a gyermek és a gyermekintézmények igényeihez. A

A lakáshitelt törleszteni nem tudó családok is egyre nagyobb számban vannak jelen, a lakhatásuk elvesztése számukra reális veszély.

A **magatartás-zavaros gyermekek** száma nő, a családok egy része nem tud megbirkózni ezzel a problémával. A családi kötelek is lazábbak. Azt iskolai hiányzás óriási méreteket öltött. Egyre nagyobb számban és arányban fordul elő, hogy magatartási probléma miatt kerül a gyermek átmeneti gondozásba vagy átmeneti nevelésbe. (Például: míg 2001-ben 5 gyermek került Kőbányán ideiglenes hatályú elhelyezésbe, addig 2009-ben 15. Míg 2001-ben indokként a veszélyeztetés dominál, 2009-ben a veszélyeztetés mellett a magatartásprobléma legalább annyira.) Az is egyre gyakoribb, hogy a szülő nem képes a gyermekekre hatni és maga kéri az intézményes ellátást.

A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum működtetésének elősegítése, koordinálása 2010- ben:

Személyi változás

Testületi döntés alapján 2010-től fél álláshelyen kábítószerügyi koordinátor látja el a KEF adminisztratív és koordinációs tevékenységét.

A KEF vezetősége:

KEF Elnök – Bereczki Sándorné -Emberbarát Alapítvány

KEF Titkár- Ambrus Zsuzsanna- Gyermekjóléti Központ intézményvezető

Kínálatcsökkentő munkacsoport- Kovácsné Koós Judit- Rendőrkapitányság

Prevenációs munkacsoport- Martonné Tamás Márta Nevelési tanácsadó intézményvezető

Kezelés, ellátás munkacsoport - Dr. Fórizs Éva

KEF koordinátor – Nyíri Noémi

A KEF tevékenysége:

Az év során **6 rendes KEF** ülést tartottunk, illetve **további megbeszélésekre** is sor került a munkacsoportok által vállalt feladatokhoz kapcsolódóan pl.: kutatás megbeszélések, Drogtérképes egyeztetések, TÁMOP- 5.2.5. B komponensű pályázat kapcsán tartott szakmaközi egyeztetés, együttműködési lehetőségek és közös programok számbavétele. A tavasz folyamán **3 pályázatot** adott be a KEF, amelyből **2-t megnyertünk**. Három kategóriában összesen 2.500.000 Ft-ot pályáztunk meg, ebből **1.000.000 Ft-ot** ítéltek meg a bírálók. Számos **kerületi szervezettel felvettük a kapcsolatot** és bevontuk őket a közös munkába: Cigány Kisebbségi Önkormányzat, Életrevaló Egyesület, Kőbányai Családsegítő Központ, Közterület Felügyelet, Kő-Kert Kft., Vöröskereszt, Wolf Polgárórság. A **Kínálatcsökkentő munkacsoport kerületi Drogtérkép** felvázolását tűzte ki célul 8 kerületi szervezet együttműködésével. Az program célja, eldobált fecskendők begyűjtésén keresztül adatgyűjtés és egy utcai segítőket orientáló térkép elkészítése. Az ősz során megalakult **Fővárosi KEF** valamennyi munkacsoportjába beléptek a kerületi szervezetek. Megkezdődött a külföldön már ismert, Magyarországon még ismeretlen Arrest Referral (letartóztatottak továbbírányítási rendszerének) szakmai előkészítése.

Összegzés és célkitűzés:

Amivel a jövőben mindenképpen foglalkozni szükséges:

- az egyszülős családok gondjai, a kilakoltatásra váró gyermekek, a magatartási probléma családi, iskolai és egyéb ellátásbeli problémái.
- *a gyermekjólétire rakódó terhek és elvárások növelése azzal a következménnyel jár, hogy a veszélyeztetett gyermekek családjaival való munka a helyzet szorításában intenzív családgondozás helyett egyre inkább adminisztratív-kontrollálóná válik.*

A 2011. év általános célja:

Az összevonás a lehető legkisebb veszteséggel és a lehető legnagyobb haszonnal valósulhasson meg.

Részcélok:

- Az átmeneti időszak: a **BÁRKA Kőbányai Szociális és Gyermekjóléti Központ** születésének első három hónapja /2011. április 1-től június 30-ig/ célja, hogy a Gyermek Átmeneti Otthona, a Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Központ munkatársai az eddiginél mélyebben megismerjék egymás céljait, feladatait, munkáját, tapasztalatait, megtörténjenek az előkészületek az idősellátás

- kapcsolódására és, hogy megteremtődjön egy közös kommunikációs alap az új intézmény kialakításához.
- A Kispongrác pályázat szoft elemének lebonyolításában való színvonalas részvétel.

A további célokat a vezetői pályázaton nyertes szakembernek kell megfogalmaznia.

Budapest, 2011. február 17.

Ambrus Zsuzsanna
intézményvezető

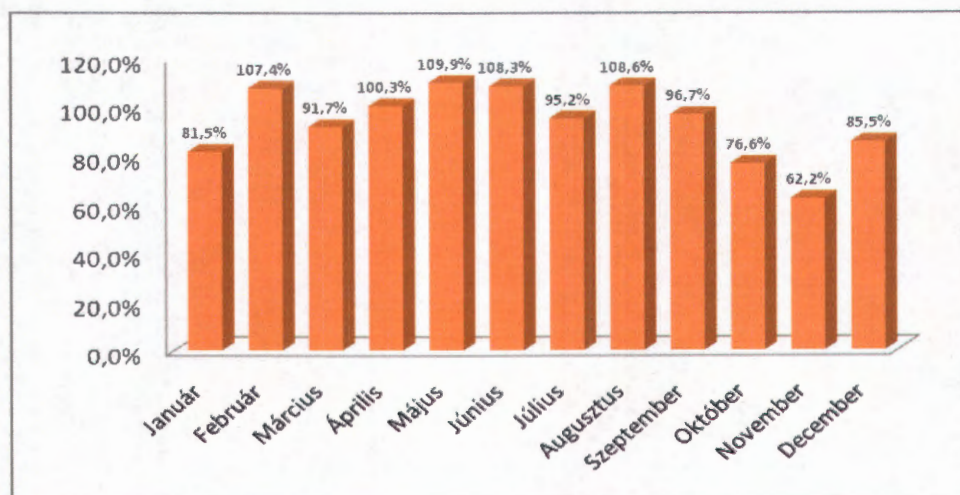
II. rész Beszámoló a Kőbányai Gyermek Átmeneti Otthona 2010 évi működéséről

Készítette: Mihály Blanka telephelyvezető

Az intézmény célja: azoknak a családban élő gyerekeknek, akik átmenetileg ellátás nélkül, vagy elhelyezés hiányában gondozás, nevelés, lakhatás nélkül maradnának, valamint akiknek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett, teljes körű, testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésüket elősegítő ellátást biztosítson, ideiglenesen pótolja a szülői gondoskodást. A teljes körű ellátás a Gyermek és a Gyámügyi Igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvénynek megfelelően – a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, és egyéb szükségleteinek megfelelő étkezés, ruházattal való ellátás mentálhigiénés és egészségügyi ellátás, gondozás, nevelés, lakhatásról való gondoskodás.

I. Az ellátásra vonatkozó adatok:

Ellátási napok, százalékos kihasználtság az év során

Férőhelyek száma: 12 fő, átlag férőhely kihasználtság: 11,23

Az Átmeneti otthon kihasználtsága: **93,6%**

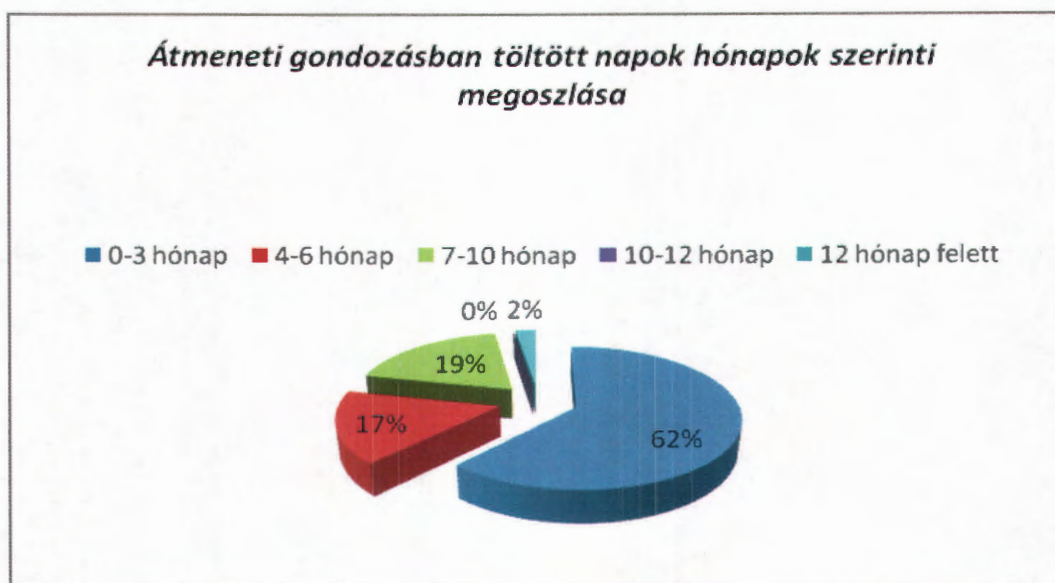
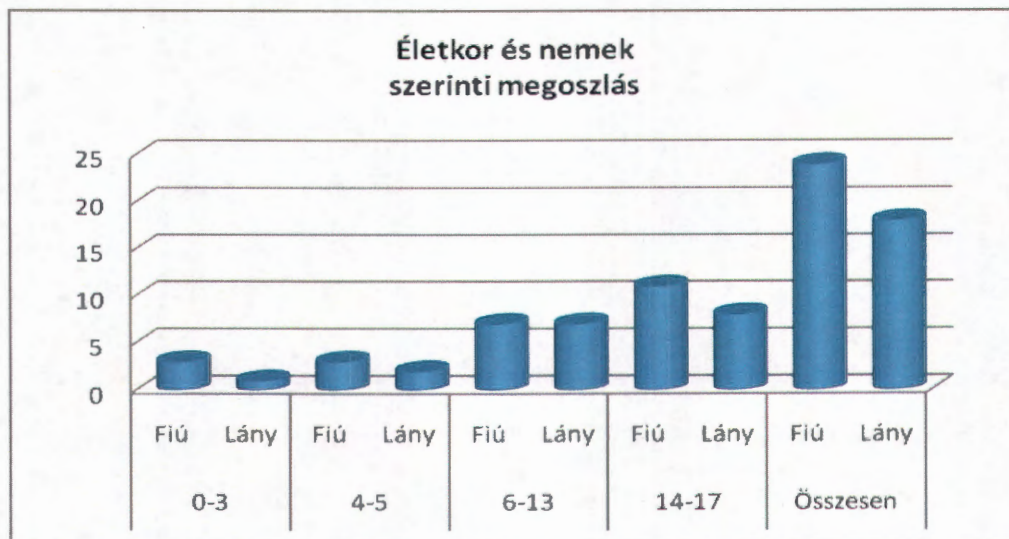
Az otthonban átmeneti gondozásban részesített gyermekek száma: **42 fő.**

2010 ben – hasonlóan a 2005 évhez – magas volt a kihasználtság.

II. Ellátott gyermekek

2010. év során 42 gyermeket láttunk el, ebből 8 ellátás az előző évről húzódott át, és 34 gyermek ellátása az év során indult. Az ellátottak majdnem fele 14-17 év közötti gyermek, egy harmada 6-13 közötti, a többiek hat év alattiak. A nemek aránya kiegyensúlyozott, kissé eltolódott a fiúk felé.

Az átmeneti gondozásba töltött idő az ellátottak több mint felénél 0-3 hónapig tart, és arányosan csökken a bent töltött idő függvényében.

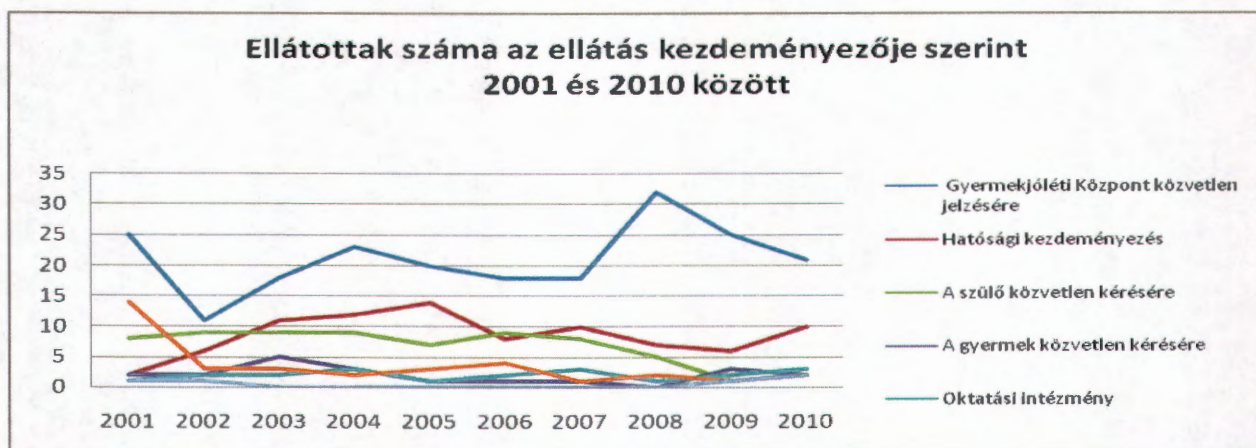
Ideiglenes gondozás/átmeneti gondozás/ebből két éven belül újra ellátva/

Az elmúlt év során három esetben került sor ideiglenes gondozásra, ebből kettőt átmeneti gondozás követett. A két éven belül újra bekerültek száma 5, az ellátottak egy tizede került vissza az otthonba viszonylag rövid időn belül.

Az ellátás kezdeményezője

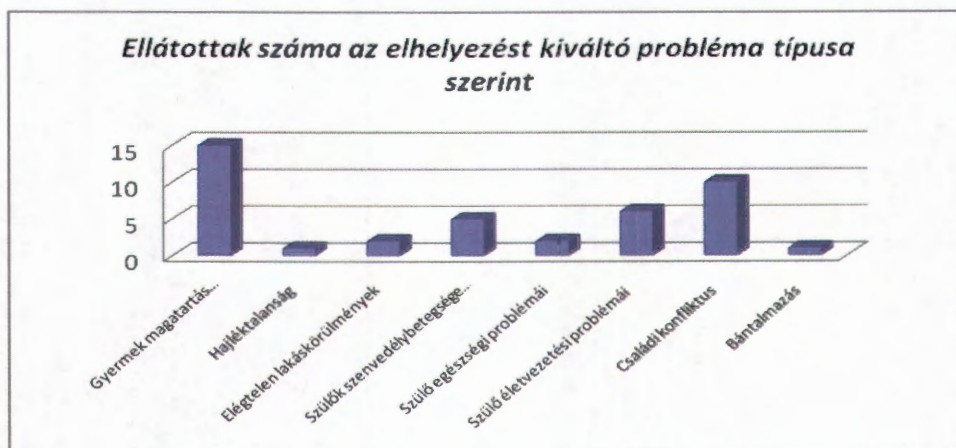

Összehasonlítva az előző évekkel

Az év során, akárcsak a korábbi években, az ellátás kezdeményezői leggyakrabban a Gyermekjóléti Központ család gondozói voltak. Ezt követi a Gyámhatóság általi kezdeményezés. A védelembe vettek száma nagyon magas: 30 gyermek, ez az ellátottak több mint 70 %-a.

A az elhelyezést kiváltó probléma

2010. év során, akárcsak az előző években, az ellátást leggyakrabban a gyermek magatartási problémái miatt igényelték. Gyakori, hogy az ellátás során újabb és újabb problémák merülnek fel. A törvényes képviselők az ellátást igényelve, többnyire olyan indokokat fogalmaznak meg, amelyek a problémát külső tényezőkre – lakás, anyagi helyzet, illetve a gyermek magatartási problémája stb. – vetítik, és kevésbé fogalmaznak meg olyan okokat, amelyek a család, vagy saját személyiségük működésében rejlik. Gyakori, hogy a gyermek magatartási problémáját a gyermek hibájának, jellembeli hiányosságának tekintik, és nem látják az összefüggést a család működési módjával.

Az indokokról gyakran kiderül, hogy a valóság egy szeletét tartalmazzák, és több ok is meghúzódik a háttérben, nehezítve a megoldást.

A magatartási problémákkal küzdő gyermekek nehezen tudják elfogadni a korlátokat, nem tudják betartani a szabályokat. Az átmeneti gondozás során az erős külső kontroll hatására ez többnyire megváltozik. Amennyiben ez nem tud beépülni a személyiségükben, a változás nem lesz tartós. Az átmeneti otthonból kikerülve, az erős külső kontroll hiányában az eredeti egyensúly hamar visszarendeződik. Ennek köszönhető, hogy a 15 (magatartás problémája miatt bekerült) gyerekből, 12 hazakerült, de ennek fele (6 gyerek) a későbbiek során átmeneti nevelt lett.

Az eltelt tíz év alatt a legmarkánsabb változást a lakhatási problémák és a magatartási problémák számának változásában látok. Csökkent a lakhatási gondok miatt ellátást igénylők száma és nőtt a magatartás problémával küzdő gyermekek száma.

A magatartási problémákkal küzdő gyermekek esetében elmondható, hogy a tünetük mögött igen súlyos családi problémák, a szülők betegségei (többnyire pszichés betegségei), fogyatékoságai, személyiségzavarai húzódnak meg, gyakran hosszú évek óta.

A gyermekek rendelkeznek a „klasszikus” tünetek egy részével:

- éjszakai ágybavizelés
- szorongás, alvászavarok
- táplálkozási zavarok
- beszéd és a beszéd megértésének nehézsége
- tanulásban akadályoztatott
- önbizalom hiánya, visszahúzóds, konfliktuskerülés

- önértékelési zavarok

Az antiszociális, aszociális gyermekekre jellemző:

- szocializációs problémák, lógás, keretek, szabályok visszautasítása
- egyre nagyobb mértékben van jelen az agresszivitás, mind a társaik felé, mind a felnőttek felé. Ez gyakori, hogy verbális, de nem ritka a tettelegesség sem.
- Alkohol, cigaretta, könnyű drogok - marihuána- füves cigaretta használata
- csavargás, galerik, bandák fele sodródás
- lopás, rablás, a könnyű pénzszerzés reményében

A problémára adott válaszok többsikúak. Arra a kérdésre próbáltunk választ találni, hogy, milyen eszközökre, módszerekre van szükség a kezelést illetően.

- pedagógiai módszerek: szülőket és gyermekeiket formálni, megtanítani egymásra figyelni, kommunikálni, elvárásokat megfogalmazni és egymástól elvárni
- pszichológiai módszerek: pszichológiai konzultáció a gyermeknek, a szülőnek, vagy közösen,
- pszichoterápia
- orvosi eszközök: pszichiátriai kezelés, gyógyszeres kezelés

A kifejlődött probléma kezelése gyakran gondot jelent, hiányos az ellátó rendszerünk.

Az „élvezeti cikkek” fogyasztása tíz éve, a működésünk kezdetétől folyamatosan gondot jelentett. A gyermekek több mint fele kisebb-nagyobb mértékben dohányzik, alkalmanként alkoholt fogyaszt, és egyre gyakoribb hogy könnyű drogokat is kipróbál, illetve gyógyszereket – antidepresszánsokat, hangulatjavítókat - (marihuána, extazi, pszichiátriai gyógyszerek – Rivotril, Sanax) szed.

Pályázaton való részvétel

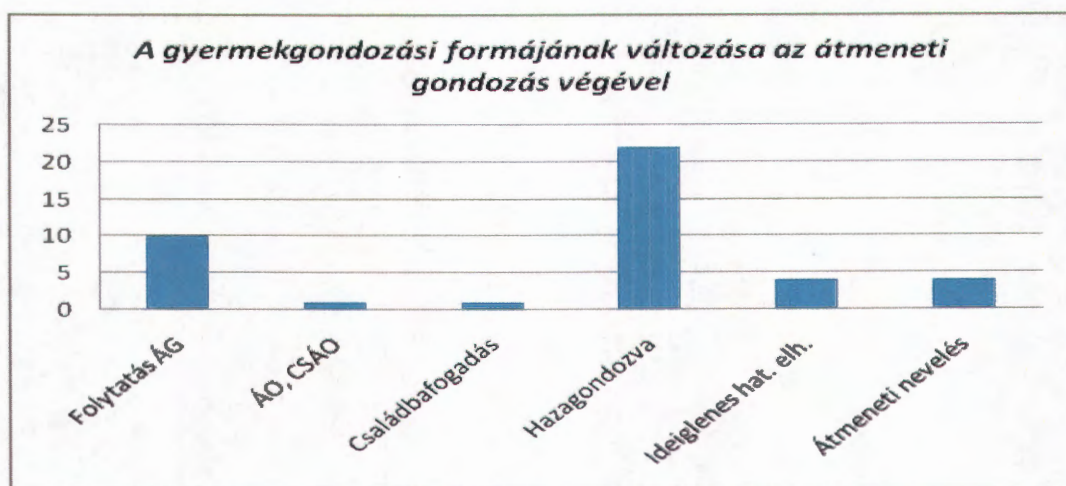
A fentebb jelzett hiányt próbáltuk pótolni pályázati úton. Az Átmeneti Otthon, együtt a Kőbányai Gyermejjóléti Központtal pályázatot nyújtott be a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében kiírt Gyermekek és fiatalok integrációs programjai c. gyermekvédelmi komponens (kódszám szerint TÁMOP 5.2.5) pályázaton. A pályázat keretében egy pszichodráma csoportot, és egy kreatív csoportot szerveztünk, az átmeneti gondozásban lévő, illetve átmeneti gondozásban részesült, de már kikerült gyermekek számára. A gyermek pszichodráma csoport céljaként a gyermekek szocializációjának erősítését, alkalmazkodási készségének javítását, önismereti fejlődését tűztük ki. A kreatív alkotó csoport úgy szerveztük, hogy önkéntes kortárs segítők segítségével szórakoztató, de egyben fejlesztő, alkotó tevékenység valósuljon meg, a Gyermekmosoly Alapítvány önkéntesei (többnyire pszichológus, pedagógus és orvostanhallgatók) közreműködésével. A csoportok heti rendszerességgel jönnek össze. A gyermek pszichodráma csoport keddenként a Bem József Általános Iskolában, a kreatív csoport csütörtökönként az Átmeneti Otthonban. Ezekre a foglalkozásokra bejár az otthonból hazakerült gyermekek egy része, sőt a szakellátásba került gyermekek egy része is. A szülők számára is szerveztünk egy csoportot, amely pszichodramatikus és szocioterápiás eszközökkel dolgozik. Ennek a csoportnak a feladata, hogy a gondozási nevelési kérdések körét, illetve a szülők saját gyermekkorából származó élményeit, önismereti céllal jelenítse meg. Célja a szülői kompetencia erősítése, a szülők érzékenyítése gyermekeik működésére, problémáira. A csoport kétheti rendszerességgel péntek délután találkozott a Gyermekjóléti Központban.

Táborok, szabadidős programok

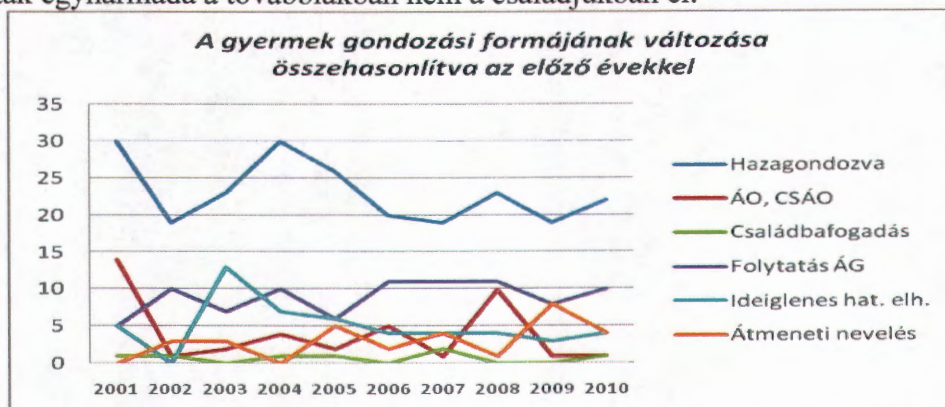
A nyári szünet során három tábort szerveztünk: egyet Velencére és kettőt Balatonlellére. A táborok együtt zajlottak a Támop 5.2.5 keretében zajló táborokkal, így könnyebb volt a gyermekek felügyeletét biztosítani. Ez évben is szerveztünk családi tábort, ahol a gyermekek és családjaik közösen nyaraltak. Azt gondolom a táborok jól sikerültek nagy élmény volt mindannyiunk számára.

Megtartottuk februárban a farsangot, decemberben a már hagyománynak számító karácsonyi ünnepet, amire meghívtuk az otthonunkban ellátott összes gyermeket és szüleit. A részvételi arány, mint az eddigi években is, magas volt. Minden gyermek személyre szóló ajándékot kapott. Az év során több alkalommal tartottunk közös szabadidős programot: állatkertben, vidámparkban. A futóversenyekre való benevezések is már hagyományosnak számítanak, amekenyen nem csak a gyermekek, hanem a családtagok is részt vesznek. A programok tervezésében figyelembe vesszük a gyermekek vágyait, amelyeket a heti rendszerességgel tartott diákönkormányzaton van lehetőségük egyeztetni.

A gondozási forma változása az átmeneti gondozás végével

A gyermekek több mint fele otthonába távozott a törvényes képviselővel, 7 gyermek nem térhetett vissza a családjába, esetükben ideiglenes hatályú elhelyezést, illetve átmeneti nevelésbe vételt rendelt el a hatóság. Egy esetben az ideiglenes hatályú elhelyezés a külön élő szülőnél történt, nem szakellátásba. Mint már említettem a magatartás problémás gyermekek fele az ellátásból kikerülve otthonába távozott, de onnan rövid időn belül átmeneti nevelésbe vételükre került sor. Ha a szakellátásba kerülteket ezzel együtt számoljuk, elmondható, hogy az ellátottak egyharmada a továbbiakban nem a családjukban él.

II. Ellátó intézmények

Az ellátó intézmények nagyrészt a kerületi óvodák és általános iskolák voltak. A gyermekek az átmeneti gondozás során, többnyire az eredeti oktatási nevelési intézményekben folytatták a működésüket. Az átmeneti otthon munkatársai igyekeztek felvenni a kapcsolatot az összes oktatási, nevelési egészségügyi intézménnyel, ahol a gyermekek napközbeni ellátása történt. Az otthon együttműködése ezekkel az intézményekkel jónak minősíthető.

A gyermekek vitele és hozatala a különböző intézményekbe gyakran nehezen megoldható feladat, különösen az óvodások és a kisiskolások esetében, akik nem közlekedhetnek önállóan csak felnőtt kíséretével. A gyermekek reggeli szállítását az intézményekbe, ez évben is a Családsegítő Szolgálat kisbuszával oldottuk meg.

III. Ellátottak családjai

A 42 ellátott 29 családból került be.

Az előző évekhez hasonlóan magas a gyermeküket egyedül nevelő szülők száma, 4 gyermeket az apa neveli egyedül, 16 gyermeket az anya nevel egyedül, 4 gyermeket gyám nevel (3-az anya testvére, 1-t az apa volt élettársa).

Ellátottak a család jövedelmének függvényében

A családok jövedelme alacsony, gyakori, hogy nehéz körülmények között élnek. A családi pótlék jelenti a biztos jövedelmet, az alkalmi munka bizonytalan, kiszámíthatatlan, és egyre kevesebb. A szülők alul iskolázottak, leggyakrabban nyolc általános iskolai végzettségük van, ritka a szakmunkás illetve a középfokú végzettség. Munkaviszonya több mint a felének alkalmi munka, mindennemű szerződés nélkül. A legális jövedelem többnyire saját jogú nyugdíjszerű és egyéb rendszeres ellátásból (pl. öregségi nyugdíj, rokkantsági nyugdíj, családi pótlék, gyet, gyes, stb.) tevődik össze. A térítési díj fizetésére is kihatással volt a családok anyagi nehéz anyagi helyzete. Jellemző a térítési díjtartozás, aminek egy részét méltányosságból elengedte a Bizottság. Negyedévenként a térítési díjtartozásról kimutatás készül, a Gyermekjóléti Központ intézményvezetője ezt továbbítja a fenntartó felé, aki az adósokra vonatkozó eljárás alapján jár el a továbbiakban.

Szükséges a térítési díj szabályozásának, a befizetések ösztönözésének, a méltányosság igénylésének a továbbgondolása.

IV. Az otthon személyi, tárgyi feltételei

Munkatársak

A munkatársak személyében változás történt. Két gyermekfelügyelő (1,5 státusz) elvégezte a felsőfokú szociális képzését és a diploma megszerzése után a Gyermekjóléti Központban családgondozóként folytatja munkáját. A megbízásos munkatársak közül alkalmaztunk gyermekfelügyelőket. Az eltávozott gyermekfelügyelők a továbbiakban vállaltak megbízásos jogviszonyban éjszakai gyermekfelügyeletet. A személyi fluktuáció nem volt jellemző az elmúlt évek során, aminek köszönhetően egy összeszokott, jól együttműködő szakember gárda végzi az ellátandó feladatokat.

Az év során továbbra is kétheti rendszerességgel munkaértekezletet, havi rendszerességgel szupervíziós teamet tartottunk.

A továbbképzések nem sikerültek maradéktalanul, mivel a nevelő továbbképzési kötelezettsége nem tisztázódott időben, és az elvégzett képzések nem bizonyultak elegendőnek. Az intézményünk részben támogatta az egyik gyermekfelügyelő továbbképzését, valamint a családgondozó törvényben előírt képesítésének a megszerzését.

A Gyermekjóléti Központban foglalkoztatott gazdasági feladatokat ellátó munkatárs sikeres felvétele segítette a feladataink ellátását. A munkavégzést közhasznú foglalkoztatottak is segítették.

Ez évben rendezvényt tartottunk a tízéves fennállásunk tiszteletére. Ennek kapcsán került sor a munkatársakkal egy közös kétnapos kirándulásra, csapatépítő jelleggel.

Infrastruktúra

Az otthon bútorzatának kicserélése folyamatosan történik. Az év során a fiúszoba ágyaiba matracok megvásárlására, továbbá két szekrény, valamint még egy mosógép vásárlására került sor. A selejtezés is szerencsésen lezajlott, több év hulladékát szállítottuk el.

Tisztasági festésre ebben az évben nem került sor, mivel a fenntartó ezt nem tudja minden évben finanszírozni.

A Kőbánya Közbiztonságáért Közalapítvány pályázatán nyert kültéri kamerarendszernek köszönhetően látványosan javult az otthon és környéke közbiztonsága.

Az Átmeneti Otthon előtt lévő terület bekerítésével egy kültéri udvar kialakítására került sor, ami tíz év után nagy öröm a számunkra.

Budapest 2010.02.15

Mihály Blanka

Ambrus Zsuzsanna
intézményvezető